

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ ΚΑΙ Η ΓΗ: ΤΕΛΟΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ

Άραγε είναι αλήθεια ότι το πρόβλημα της πείνας στον κόσμο οφείλεται στην ανεπαρκή παραγωγή τροφίμων, που αδυνατεί να συμβαδίσει με τη συνεχή αύξηση του πληθυσμού; Όχι: «Η πείνα οφείλεται στο γεγονός ότι οι

αυτοκρατορίες των πολυεθνικών κατέχουν το 80% του παγκόσμιου εδάφους, και πρόκειται για μονοκαλλιέργειες». Να κάποιος που μπορεί να μας δια φωτίσει.

«Οι πολυεθνικές κατέχουν το 80% του παγκόσμιου εδάφους, και πρόκειται για μονοκαλλιέργειες. Αυτό περιορίζει σημαντικά την ποικιλία των τροφίμων που καταναλώνουμε και καθιστά τη γεωργία ολοένα και πιο ευάλωτη στις κλιματικές αλλαγές. Επιπλέον εμείς καταναλώνουμε μόλις το 30% αυτών των τροφίμων· το άλλο μισό χρησιμοποιείται για την παραγωγή ζωοτροφών και βιοκαυσίμων στα εργοστάσια: εκατομμύρια στρέματα γης στην Αφρική αγοράστηκαν για την παραγωγή τους. Ως εκ τούτου, χρειαζόμαστε ένα νέο πρότυπο, που θα βασίζεται σε μια νέα ηθική και που θα επιτρέπει σε αγρότες μικρής κλίμακας την πρόσβαση στη γη. Χρειαζόμαστε ένα νέο τρόπο καλλιέργειας που δεν θα εξαρτάται πλέον από τους γαιάνθρακες.» Αυτό δήλωσε ο Miguel Altieri, καθηγητής πανεπιστημίου, σε συνέδριο αγροοικολογίας που πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες στο Τορίνο, στο οποίο συμμετείχαν η Anuradha Mittal, διευθύντρια στο Oakland Institute, και ο Yacouba Sawadogo, αγρότης από τη Μπουρκίνα Φάσο. Η λύση ήδη υπάρχει, αρκεί να εφαρμοστεί· και δεν θα πρέπει να συγχέεται με τη βιολογική ή τη βιοδυναμική καλλιέργεια.

Η αγροοικολογία βασίζεται στην εφαρμογή των αρχών της οικολογίας για την παραγωγή τροφίμων, στην ανατροπή του συστήματος συμβατικής και βιομηχανοποιημένης καλλιέργειας, στη συνετή χρήση των φυσικών πόρων και στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Ουσιαστικά πρόκειται για την εφαρμογή καλών πρακτικών στη γεωργία. Ένας επιπλέον παράγοντας που διαφοροποιεί την αγροοικολογία είναι ο πολιτικός: το γεγονός ότι ο στόχος είναι να τροφοδοτηθούν οι φτωχοί. Επιπλέον, βασίζεται στις γνώσεις όλων εκείνων που καλλιεργούν τη γη για αιώνες, και που παράγουν το 89% των τροφίμων που φτάνουν στο τραπέζι μας, καλλιεργώντας μόλις το 20% της γης που διατίθεται για καλλιέργεια. Συχνά οι πανάρχαιες τεχνικές είναι εκείνες που επιτρέπουν την καλλιέργεια ακόμα και στα πιο δύσκολα εδάφη: «Αναφέρομαι για παράδειγμα στο μεξικανικό σύστημα ‘‘milpa’’ – εξήγησε ο Altieri – σύμφωνα με το οποίο το καλαμπόκι, τα φασόλια, οι κολοκύθες και οι πιπεριές καλλιεργούνται μαζί, με αποδόσεις που το βιομηχανικό σύστημα θα είχε αν καλλιεργούνταν 50% περισσότερα εδάφη. Επίσης αναφέρομαι στους ανθεκτικούς στις πλημμύρες πλωτούς κήπους της Σρι Λάνκα ή στο αφρικανικό σύστημα Zai που εφηύρε ο Yacouba Sawadogo.» Δεν είναι τυχαίο που ο Yacouba Sawadogo είναι γνωστός ως ο άνθρωπος που μετέτρεψε την έρημο σε δάσος: αυτός είναι ο εφευρέτης της μεθόδου Zai, μια τεχνική διάνοιξης οπών στο έδαφος που καθιστά γόνιμα ακόμα και τα πιο άγονα εδάφη, όπως αυτά στη Μπουρκίνα Φάσο.

Η ιστορία του ξεκινά τη δεκαετία του εβδομήντα, όταν λόγω μεγάλης ξηρασίας στη Μπουρκίνα Φάσο ξέσπασε λιμός: «Ήμουν έμπορος και έβγαζα αρκετά χρήματα, αλλά όλοι άρχισαν να εγκαταλείπουν τη γη μου· έως και τα ζώα πέθαιναν. Κοντά στο σπίτι μου υπήρχε ένα ξέφωτο και σκέφτηκα, τι μπορώ να κάνω ώστε οι άνθρωποι να μη φεύγουν; Άρχισα να φυτεύω δέντρα και να καλλιεργώ σπόρους και μάλιστα δέντρα με θεραπευτικές ιδιότητες, μιας και δεν υπήρχε ιατρείο εκεί κοντά.» Ήθελε μάλιστα το έργο του να έχει μέλλον, να μην είναι κάτι προσωρινό: σήμερα αυτή η περιοχή των 25 στρεμμάτων εξακολουθεί να είναι καταπράσινη! «Ο άνθρωπος πεθαίνει, αλλά τα καλά του

έργα για την ανθρωπότητα παραμένουν. Ξεκίνησα μόνος μου, αλλά σήμερα πολλοί συμμαρτυρούν το όραμά μου και υποκινούνται από το ίδιο πάθος: πρέπει να υπάρξει συντονισμός δράσης αν θέλουμε να σώσουμε τη γη. Ένα άτομο από μόνο του δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε αυτή την πρόκληση, αλλά μαζί μπορούμε να τα καταφέρουμε», λέει ο Sawadogo.

Η ιστορία του, δυστυχώς, δεν έχει αίσιο τέλος: ακόμα κι αυτός υπήρξε θύμα του λεγόμενου «land grabbing», δηλαδή της αρπαγής της γης που επηρεάζει αγρότες σε όλο τον κόσμο. Δέχθηκε απειλές και τώρα η γη του θα κατατεμαχιστεί, όπως επίσης και το σπίτι που ο ίδιος έκτισε, καθώς και ο τάφος του πατέρα του. Ο κόσμος υποφέρει από αυτές τις παραβιάσεις, που δεν είναι τίποτε άλλο από τα προσωπικά συμφέροντα εκείνων που έχουν στα χέρια τους την οικονομία: «Το αγροοικολογικό κίνημα αντιτίθεται στην αρπαγή της γης με την κατάληψή της και με την εκλογή κυβερνήσεων που προωθούν αγροτικές μεταρρυθμίσεις δίνοντας ιδιωτική περιουσία στους αγρότες» πρόσθεσε ο Altieri. «Ακόμα και η παραγωγή προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας, δίκαιου εμπορίου (fair trade) και Slow Food λειτουργεί με αυτό τον τρόπο, αλλά μέσα από τα ελάχιστα «παράθυρα» που έχει αφήσει ακόμη ανοικτά ο καπιταλισμός, παραμένοντας ακόμα σε χαμηλά επίπεδα. Θα πρέπει να εξαλείψουμε τον καπιταλισμό, δημιουργώντας αλληλέγγυες αγορές στις οποίες οι συμφωνίες θα γίνονται άμεσα μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών. Ο καπιταλισμός δεν έχει μέλλον. Δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε ένα πρόβλημα με την ίδια νοοτροπία με την οποία δημιουργήθηκε. Η αγροοικολογία μπορεί να αλλάξει πραγματικά την κατάσταση, χωρίς να δέχεται τα ψίχουλα που της πετάει το σύστημα.»

«Ιστορίες όπως αυτή του Yacouba συμβαίνουν σε όλο τον κόσμο – συμπλήρωσε η Anuradha Mittal – οι τραπεζίτες και οι πολιτικοί γυρίζουν παντού λέγοντας στους αγρότες τι πρέπει και τι δεν πρέπει να κάνουν. Όμως υπάρχει αντίσταση, δεν έχουν νικήσει ακόμα και δεν μπορούν να μας επιβάλουν τίποτα, αν ο καθένας από εμάς κάνει αυτό που πρέπει. Πρέπει να σταματήσουμε να

σκεφτόμαστε μόνο ως καταναλωτές, αποκομμένοι από αυτόν που καλλιεργεί ό,τι τρώμε. Θα πρέπει να συνδεθούμε με το σύστημα παραγωγής τροφίμων. Το 80% των τροφίμων που καταναλώνονται στις αναπτυσσόμενες χώρες προέρχεται από παραγωγούς μικρής κλίμακας· πιστεύετε, αλήθεια, πως κάποιοι με λευκές ποδιές κλεισμένοι στα εργαστήρια είναι εκείνοι που θα θρέψουν τον κόσμο;».

(Φωτογραφία: *Foter.com / CC BY*)

Πηγή: Αναδημοσίευση στην *Pressenza Redazione Italiana* από: *Il Cambiamento*

Μετάφραση από τα Ιταλικά: Όλγα Λιακάκη

Από: ellogos.net